

שבועות מח
עניין: אין אדם
מוריש שבועה לבניו

שולחן ערוך חו"מ סי' קח

י מתו היורשים שהיה להם לישיבע שבועת
היורשים ^(צ"ע)יש אומרים שאין יורשיהם
נשבעים ונוטלים ^(ד"ע)יש אומרים שגם הם
נשבעים שלא פקדנו אבא ולא אבא דאבא
י^(ה)נוטלים.

ביאור הגר"א

סעיף י' מד. מתו היורשים כו' י"א כו' וי"א כו'. שם"ל דהוא ג"כ
נכלל דהנזכר ללא לוסף [שבועות מ"ח ע"ב]. וראה ממ"ש [שם ע"א] לא שנו
אלא כו', ולא פליג בדידיה ואמר לא שנו אלא יתומים אבל יתמי דיתמי כו'. בעל
העיטור [מלוה ע"פ י"ח ע"א מדפי העיטור]. וסברא ראשונה ס"ל דלא מקרי
הנזכר כו', כמ"ש שם [ע"ב] סבר כו' הא נמי כו'. ופלוגתא תליא בפירוש מ"ש
אין אדם מוריש כו' [שם ע"א], שסברא ראשונה ס"ל דממון שאין אדם זוכה
אלא בשבועה אין מוריש לבניו, דהטעם משום דדבר שאין בו ממש הוא. בעל
העיטור [מלוה ע"פ י"ח ע"ב מדפי העיטור]. וסברא שניה מפרש, משום שאין
יכולין לשבע אותה שבועה מה שאניהם היה חייב ליבעה, משא"כ כאן. ועיין
ספר המרומות [שער י"ד] ח"ב [ס"ג-ד']: סעיף י"א מה. בין שהם

רמ"א חו"מ סי' רעו, ו

יורש כלל. הגה ^(ה)אין היורשין יורשין דברים
שאין בהם ממש ^(ט)או טובת הנאה בעלמא* שאינו
ממון ^(ו)ועיין לעיל (סוף) סימן ל"ז סעיף ט' וסימן פ"ז
סעיף ל"ה).

של"ה מסכת מגילה נר מצוה

(כה) **מעוֹת מעשר שביד אדם יראה שיחלקנו**
לעניים בחייו, כי אם מת אדם
ונשאר מעוֹת מעשר, נראה בעיני שאין
היורשים יורשים אותו רק זוכים בו גבאי
צדקה. וסברתי היא לפי מה שאוכיח לפסוק
ההלכה שטובת הנאה אינה ממון, ואף הוא
בחייו לא היה לו במעוֹת מעשר רק טובת
הנאה, וזה אינו ממון להורישו ליורשיו, ומיד
שמת טובת הנאה זו פרוחה, כי לא היה אחיזה
לטובת הנאה רק לבעל המעשר, וכשמת אז
נתבטלה, והמעשר הוא של העניים וזוכים בה
גבאי צדקה שהם יד העניים. בשלמא אם היתה
טובת הנאה לבעלה נחשבת לממון היה ביכולת
להורשה, אבל מאחר שאינה ממון, אם כן
כשמת אין בה ממש.